

HOEVER ZOU JIJ GAAN OM JEZELF TE VERANDEREN?

I'LL QUIT WHEN I'M DEAD

A large, realistic hand with detailed skin texture reaches out from the bottom of the frame, holding a small, dark forest scene. Two tiny human figures are visible on a ridge within the forest, one appearing to be working with a tool. The background of the entire cover is a dark, moody sky with a purple and blue gradient.

LUKE SMITHERD

NEDERLANDSE EDITIE

THRILLER

1

Johnny Het dak eraf

Meer dan drieduizend bezoekers laten luidkeels hun waardering blijken wanneer het laatste akkoord wegsterft. De menigte is na vier nummers van Johnny Blake helemaal opgewarmd en gaat luidkeels los. Johnny steekt een hand op, houdt met de andere zijn gitaar bij de nek vast en probeert de toejuichingen tot zich door te laten dringen. Het is moeilijk te bevatten dat iedereen speciaal voor hem is gekomen. Vanavond is hij de ster – dat verlangen ze ook van hem –, wat een grote verantwoordelijkheid met zich meebrengt.

Ze willen genieten van zijn optreden en hij moet de verwachtingen waarmaken.

‘Hoe gaat het met jullie, Birmingham?’

Opnieuw gebrul, dat ditmaal wel bij hem binnenkomt: de haren op zijn armen gaan overeind staan. Oké, hij raakt op stoom. ‘Gisteravond stonden we...’ Waar waren ze gisteravond? Kom, denk na. Wat maf. ‘Eh... Eh...’ Hij snuift. De microfoon pikt het geluid op en hij merkt meteen dat er spanning neerdaalt over het publiek.

Los het op.

Johnny grinnikt zo oprecht als hij kan en de concertgangers ontspannen een beetje, beginnen op hun beurt nerveus te lachen. Dat willen ze ook. Ze willen dat hij blij is zodat zij blij kunnen zijn.

Er hangt een drukkende, zweterige atmosfeer in de volle zaal

van de Birmingham Academy. De bierdamp en het geroezemoes komen als een golf op het podium af. De golf slaat stuk op Johnny en overspoelt hem. Zijn hartslag dreunt na in zijn slapen. Het voelt vanavond zelfs in deze grote zaal en op dit grote podium benauwend. Hij schuifelt wat heen en weer, probeert daarbij de pedalen aan de voet van zijn microfoonstandaard te vermijden en zou willen dat de podiumlampen wat minder fel schenen. Hij kijkt in het licht en knippert drie keer met zijn ogen, wat hij natuurlijk al de hele avond doet.

‘Mijn god,’ zegt hij in de microfoon terwijl hij zijn gezicht afveegt. Het publiek besluit om nog harder te gaan lachen, om dit als rock-’n-roll te zien. Hij is nooit dol op optreden geweest, voelt zich als het middelpunt van de belangstelling ook nooit op zijn gemak. Hij is een songwriter, geen performer. Maar tegenwoordig kun je alleen nog geld verdienen met touren. Iemand van Johnny’s niveau althans. Hij heeft weinig te kiezen in een wereld waarin streaming-diensten het voor het zeggen hebben. Hij mag blij zijn dat hij zoveel fans heeft dat touren bijna de moeite waard is. Maar hij is geen showman. *The Guardian* typeerde hem in een recensie van zijn optreden als ‘vocaal begaafd maar geen meeslepende persoonlijkheid’. ‘Ga naar zijn optreden voor de muziek, maar verwacht geen show.’

Hij heeft de laatste tijd wel geprobeerd er wat meer een show van te maken door het een en ander van zijn muzikale helden over te nemen. Een knipoog hier, het publiek een beetje opzweepen daar. Hij kan toch zeker wel een show opvoeren? Of hij het nu leuk vindt of niet, hij is de ster. Dat heeft Ivan gezegd. ‘Ik denk dat ik even de weg kwijt ben,’ zegt hij. ‘Net als jullie.’ Het publiek begint extatisch te brullen. Jij bent naar de kloten, wij zijn naar de kloten en dat is precies wat we willen: een avond in heel andere sferen zijn.

Dat voldoet, maar wat nu? Verhit bekijkt hij de setlist: ‘Please, Don’t Take Me Home’. Perfect. Een stokoud nummer dat hij met zijn ogen dicht kan spelen. Hij werpt een blik naar rechts, naar zijn

bassist Mark, een ouwe rot in het vak die hij net als de rest van zijn begeleidingsband ingehuurd heeft. Mark fronsst zijn voorhoofd en lijkt te denken dat er iets niet in orde is. Johnny vraagt zich af of Mark weet dat hij de totale paniek nabij is. Lang niet voor het eerst, maar nooit... Hij kan dit oplossen, is daar al druk mee bezig. Het komt goed, het komt goed...

Johnny draait zich met een ruk om naar de microfoon, begint domweg te praten, herinnert zich dat *The Independent* hem 'robotachtig' en 'afstandelijk' noemde, dus hij zegt snel: 'Ik schreef dit nummer toen ik veertien was.' Als het hem lukt het kort maar krachtig aan te kondigen, dan merkt niemand hoe beroerd hij eraan toe is. 'Ik herinner me dat ik dat in stilte moest doen. Hebben jullie ooit geprobeerd een nummer in stilte te schrijven?' Licht gegrinnik. 'Mijn vader sliep 's avonds vaak omdat hij 's nachts moest werken, en als hij wakker van me werd, dan stond me wat te wachten. Werkte de vader van meer mensen hier 's nachts?' Kreten. 'En hebben jullie hem ook weleens op het radicaal verkeerde moment wakker gemaakt?'

Hartelijk gelach. Dat is beter. De ster richt zich op. Ze zijn speciaal voor jou gekomen.

'Jullie weten wat er dan gebeurt.' Hij vormt ondertussen met zijn linkerhand behoedzaam het eerste akkoord: g-mineur. 'Die vent liet niets van me heel als hij door mij wakker werd.' Opnieuw gelach, maar onzekerder. Johnny probeert de boel te repareren. 'En daarvoor gebruikte hij zoiets als... een broekriem.' Hij dwingt zich opnieuw tot een grinnik om duidelijk te maken dat hij dit grappig bedoelt, maar hij beseft dat het a) dat niet is, en b) dat hij het zelf ook niet grappig vindt. De zaal blijft oorverdovend stil. Dat is niet best, maar de situatie is nog te redden. Daarvoor hoeft hij alleen maar de showman uit te hangen en dat kan hij prima.

Hij knipt met zijn duim en wijsvinger: 1-2-3. Als gevolg van de stress dringt een ander ritueel zich aan hem op. Het helpt niet, maar dat doet het eigenlijk nooit. Hij kijkt naar links, naar de zijkant van

het podium en ziet daar Ivans gedrongen gestalte. De oude man straalt spanning uit. Met verkrampde schouders houdt hij in elke hand een glas bier vast. Vanavond is Ivan bij hoge uitzondering een avondje uit, want Johnny stond erop dat zijn vriend en mentor naar dit optreden in zijn thuisstad zou komen. Hij is gekomen om zich te amuseren, maar lijkt dat allerm minst te doen. Geluidloos vraagt hij: Wat is er mis?

Johnny kijkt weer naar het publiek. Zijn blikveld vervaagt aan de randen en paniek vliegt hem naar de keel. 'Maar laat die vent de kolere krijgen, goed?' roept Johnny. Hij werpt een hand in de lucht en het zweet druipt langs zijn gezicht. Inmiddels wordt er nauwelijks nog gelachen, hooguit nerveus.

Speel het nummer, zegt hij in zichzelf. Hou je muil, speel de rest van de setlist, bedank het publiek en ga naar huis.

Maar het is inmiddels een vreemde situatie. Iedereen denkt vast dat hij gek is geworden terwijl hij ze moet vermaken. Ze vinden hem nu vast een prutser.

Maar dat is hij niet en dat zal hij verdomme ook laten zien... 'Hé...'

Het volgende moment doet hij zijn gitaar af. Met een licht gevoel in zijn hoofd negeert hij wat het ook is wat Mark tegen hem zegt, want hij weet dat als hij het publiek de keuze laat tussen hem weird of wild te noemen, het voor het laatste zal kiezen. Dus hij moet iets wilds doen waarover het zich kan opwinden...

Door de luidsprekers klinkt een zwaar en pijnlijk hard geluid wanneer Johnny's gitaar op de vloer valt, gevolgd door jankende feedback waarvan de hele zaal ineenkrimpt. Johnny blijft echter achter zijn besluit staan. Ja, dit is de oplossing, denkt hij. Het spijt me dat jullie zo massaal zijn gekomen en dat ik me niet goed voel, maar ik kan er toch nog iets leuks van maken. Een leuke chaos waarvan we allemaal...

De geluidstechnicus draait gelukkig de feedback weg, maar Johnny heeft de microfoon al vast en blaft daar twee woorden in

terwijl het publiek onder hem steeds waziger wordt: 'Vang me.'

Hij duikt langs de microfoonstandaard, rent op de monitor af, springt erover en katapulteert zichzelf vanaf het podium de zaal in.

Voor zijn gevoel blijft hij eeuwig zweven. Hij voelt zich opeens licht en vrij, heerlijk zelfs, en gaat helemaal op in het moment. Hij heeft tijd genoeg om een blik te werpen op de neutrale, opkijkende gezichten onder hem, Hij heeft even het gevoel dat hij daadwerkelijk vliegt en steeds verder zal opstijgen met onder hem drieduizend man die, zo herinnert hij zich later, vooral kreten van ontzetting en niet van bewondering laten horen, wat ten koste gaat van de lol die hij eraan beleeft. Dan merkt hij iets afgrijselijks op.

Het publiek kijkt uiteen als de Rode Zee.

Johnny probeert zich in de lucht om te draaien, om als een zalm met een bokkensprong van koers te veranderen zodat hij nog enige kans heeft om op zijn voeten te landen, maar hij wentelt alleen om zijn as en landt op zijn rug op de betonnen vloer.

Wanneer hij langs de hoofden van de concertgangers valt, moet hij terugdenken aan dat spelletje op school, dat spel waarbij je je achterover liet vallen in het blinde vertrouwen dat degene achter je je op zou vangen. De oudere kinderen deden dat zo laat mogelijk om het vallende kind het idee te geven dat het hard op de grond zou landen. Johnny herinnert zich de opwinding, de kick wanneer zijn kinderlichaam het punt passeerde waarop hij had verwacht dat ze hem zouden opvangen en hij in de diepte leek te vallen.

Vanavond geen oudere kinderen die hem opvangen. Hij heeft de tegenwoordigheid van geest om vlak voordat hij de grond raakt zijn handen op zijn achterhoofd te leggen. Hij landt met zijn rug, achterwerk en benen op de vloer van de Birmingham Academy. De onvermijdelijkheid daarvan is zo groot is dat hij niet meer in staat is om te bewegen, na te denken. De gezichten die uiteen waren geweken, verzamelen zich weer rond en boven hem, staren hem uit de hoogte aan waardoor hij naar zijn idee vanuit een graf omhoog kijkt. Maar juist als de pijn zich aandient, vervaagt Johnny's blik-

veld weer. Uit de luidsprekers klinkt geschreeuw, maar gedempt.
Johnny beseft dat hij bewusteloos raakt.

Godzijdank, denkt hij. Hij geeft zich over aan de duisternis.